

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΑΣΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΑΣΩΝ & ΔΑΣΙΚΟΥ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΑΣΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΔΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΛΙΒΑΔΙΚΩΝ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/ση : Τέρμα Αλκμάνος - Ιλίσια
Ταχ. Κωδ. : 11528 – Αθήνα
Πληροφ. : Σουζάνα Ανδρίτσου
Τηλέφωνο : 2131512148
e-mail : s.andritsou@prv.ypeka.gr
diaxeirisdason@prv.ypeka.gr

**ΠΡΟΣ: Γραφείο Νομικών και
Κοινοβουλευτικών Θεμάτων
Υ.Π.ΕΝ.**

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην με Α.Π. 2712/27-01-2022 Ερώτηση της Βουλής των Ελλήνων «Δυνατότητα υλοτόμησης και σε συνεταιρισμούς παλαιού τύπου».

ΣΧΕΤ.: 1. Η με Α.Π. 2712/27-01-2022 Ερώτηση της Βουλής των Ελλήνων (Α.Π. Εισερχ. ΥΠΕΝ/ΔΔΔ/8183/276/01-02-2022).
2. Ο ν. 4423/2016 «Δασικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις και άλλες διατάξεις» (182Α΄)
3. Η 168596/1492/27-8-2018 (ΦΕΚ 3792 Β΄) «Ιδιότητα Δασεργάτη - μέλους ΔΑ.Σ.Ε., Επιτροπή Βεβαίωσης Ιδιότητας Δασεργάτη - μέλους ΔΑ.Σ.Ε.», Υπουργική απόφαση, όπως τροποποιήθηκε με την 178186/535/25-2-2019 (ΦΕΚ 907 Β΄) Υπουργική Απόφαση.
4. Η 168597/1493/27-8-2018 (ΦΕΚ 3792 Β΄) «Ταυτότητα Δασεργάτη - μέλους ΔΑ.Σ.Ε.» Υπουργική Απόφαση.
5. Η 174579/2250/20-11-2018 (ΦΕΚ 5474 Β΄) «Εκπαίδευση Νεοεισερχομένων Δασεργατών», Υπουργική Απόφαση.
6. Η ΥΠΕΝ/ΔΔΔ/53724/85/12-6-2019 (ΦΕΚ 2398 Β΄) «Τήρηση του Μητρώου Δασικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων και Δασεργατών κατ' εφαρμογή του ν. 4423/2016» Υπουργική Απόφαση
7. Το άρθρο πεντηκοστό έβδομο της από 13-04-2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις» (Α' 84) η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4690/2020 (Α'104)

Σε απάντηση στο ανωτέρω 1. Σχετικό με το οποίο μας διαβιβάστηκε η Ερώτηση του θέματος που αφορά στην «Δυνατότητα υλοτόμησης και σε συνεταιρισμούς παλαιού τύπου» ιδιωτικών δασοτεμαχίων, θέτουμε υπόψη σας τα ακόλουθα:

Α. Γενικά περί των λόγων που οδήγησαν στην αναμόρφωση του νομοθετικού πλαισίου για τους Δασικούς Συνεταιρισμούς.

Η αναμόρφωση του νομοθετικού πλαισίου για τους δασικούς συνεταιρισμούς ήταν απαίτηση τόσο των περιφερειακών δασικών υπηρεσιών όσο και των ίδιων των συνεταιρισμών. Μετά μάλιστα την ψήφιση των ν. 4015/2011 και ν.4384/2016 του ΥΠ.Α.Α.Τ., περί Αγροτικών Συνεταιρισμών - όπου, στον μεν πρώτο ορίζεται ρητά ότι οι διατάξεις του ν.2810/2000 που αφορούν στους Δασικούς Συνεταιρισμούς και τις Ενώσεις αυτών ισχύουν μέχρι της αντικατάστασής τους από ειδικό νόμο, στον δε δεύτερο ότι οι Δασικοί Συνεταιρισμοί και οι Ενώσεις αυτών δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του - η ψήφιση νόμου ειδικά για τους Δασικούς Συνεταιρισμούς ήταν επιβεβλημένη.

Επισημαίνουμε ότι η εφαρμογή ιδίως του ν. 2810/2000, για τις «Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις», είχε ως συνέπεια την πρόκληση σοβαρών προβλημάτων στην οργάνωση, λειτουργία και απόδοση των δασικών συνεταιρισμών εργασίας. Ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα που προέκυψε από την εφαρμογή του προηγούμενου ν. 2810/2000 για τις «Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις», στον οποίο υπάγονταν και οι Δασικοί Συνεταιρισμοί, ήταν ο κατακερματισμός τους σε ολιγομελείς ενώσεις ατόμων άσχετων πολλές φορές με δασικές εργασίες, με αυτονόητες συνέπειες τόσο στην οργάνωση και λειτουργία τους όσο και στην διαχείριση και προστασία των δασικών οικοσυστημάτων. Αυτό γιατί ο ν. 2810/2000 προέβλεπε ότι για την σύσταση συνεταιρισμού απαιτούνταν τουλάχιστον επτά (7) πρόσωπα (σε αντίθεση με τους προηγούμενους νόμους που προέβλεπαν ως ελάχιστο απαιτούμενο αριθμό μελών τα 20 έως 50 μέλη) ενώ δεν καθόριζε ειδικές προϋποθέσεις για την εγγραφή μελών στους δασικούς συνεταιρισμούς εργασίας με αποτέλεσμα να εγγράφονται σε αυτούς ως μέλη άτομα άσχετα με το επάγγελμα του δασεργάτη.

Η υπηρεσία μας προκειμένου να διερευνήσει όλες τις λεπτομέρειες και προϋποθέσεις και να συντάξει τελικά το ν. 4423/2016 ζήτησε τις απόψεις των δασικών υπηρεσιών και των συνεταιρισμών και οργάνωσε συσκέψεις σχετικά με το θέμα. Το σχέδιο νόμου αναρτήθηκε προς διαβούλευση από 26-1-2016 έως 10-2-2016, και για την αξιολόγηση των σχολίων συστάθηκε Επιτροπή, με την 222/15-2-2016 απόφαση Γενικού Διευθυντή Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών και Αγροπεριβάλλοντος, η οποία έλαβε υπόψη τις επισημάνσεις καθώς επίσης και τις έγγραφες απόψεις επί του σχεδίου των δασικών συνεταιρισμών, των περιφερειακών δασικών υπηρεσιών και λοιπών φορέων.

Β. Λειτουργία ΔΑ.Σ.Ε. και απασχόληση ΔΑ.Σ.Ε. και δασεργατών σε δασικές εργασίες σύμφωνα με τον ισχύοντα ν. 4423/2016 και τις σχετικές Υπουργικές Αποφάσεις (ανωτέρω 2 έως 6 σχετικά)

Σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν. 4423/2016, οι ΔΑ.Σ.Ε. ανήκουν στις πρωτοβάθμιες Συνεταιριστικές Οργανώσεις, είναι νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και έχουν εμπορική ιδιότητα. Οι ΔΑ.Σ.Ε. δραστηριοποιούνται στις δασικές εργασίες και στη διακίνηση, εμπορία, επεξεργασία και μεταποίηση δασικών προϊόντων. Δασικές εργασίες, κατά την έννοια του ν.4423/16, είναι οι υλοτομικές εργασίες και οι εργασίες συγκομιδής, οι εργασίες ρητινοσυλλογής και συλλογής εν γένει δευτερευουσών καρπώσεων από τα δάση, οι φυτεύσεις δασικών ειδών, οι κλαδεύσεις, αραιώσεις και οι καθαρισμοί δασών, η κατασκευή κορμοδεμάτων και κλαδοπλεγμάτων για την προστασία και συντήρηση του δασικού εδάφους, εργασίες για την προστασία και ανάπτυξη της βλάστησης και της αναγέννησης, εργασίες πρόληψης δασικών πυρκαγιών, καθώς και κάθε άλλη δραστηριότητα για την εξυπηρέτηση των σκοπών της δασοπονίας. Οι ΔΑ.Σ.Ε. δραστηριοποιούνται στις ανωτέρω δασικές εργασίες εφόσον πληρούν τις σχετικές προϋποθέσεις που τάσσονται από ειδικές διατάξεις.

Σύμφωνα με το άρθρο 5 του ν. 4423/2016, μέλη ΔΑ.Σ.Ε. μπορεί να γίνουν μόνο φυσικά πρόσωπα τα οποία έχουν πλήρη ικανότητα για δικαιοπραξία και έχουν αποκτήσει την ιδιότητα του δασεργάτη σύμφωνα με την παρ.2 του άρθρου 5 (δηλαδή με την συγκέντρωση των αναγκαίων ενσήμων αν πρόκειται για υφιστάμενο Δασεργάτη και με εκπαίδευση και κατόπιν απόκτηση της Βεβαίωση Ιδιότητας Δασεργάτη αν πρόκειται για νεοεισερχόμενο Δασεργάτη, η δε μόνιμη κατοικία τους βρίσκεται εντός της περιφέρειας του ΔΑ.Σ.Ε., όπως ορίζεται από το οικείο καταστατικό. Ως δασεργάτης νοείται το φυσικό πρόσωπο που δραστηριοποιείται αυτοπροσώπως στις δασικές εργασίες του άρθρου 1 του ν. 4423/2016.

Σύμφωνα με το άρθρο 23 του νόμου, για την ενάσκηση της κρατικής αρμοδιότητας και εποπτείας επί των ΔΑ.Σ.Ο. τηρείται σε ηλεκτρονική μορφή μητρώο δασικών συνεταιριστικών οργανώσεων και δασεργατών (ΜΗ.ΔΑ.Σ.Ο.), στο οποίο εγγράφονται υποχρεωτικά όλοι οι ΔΑ.Σ.Ε. και δασεργάτες μέλη αυτών. Σχετική είναι και η ανωτέρω 6. υπουργική απόφαση (προβλέπεται από το άρθρο 23 του ν. 4423/2016), με την οποία ρυθμίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία εγγραφής στα Μητρώα Δασικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων και Δασεργατών, οι προϋποθέσεις παραμονής σε αυτά, οι λόγοι διαγραφής από αυτά, τα αναγκαία στοιχεία καταχώρισης, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την τήρησή τους.

Από το ΜΗ.ΔΑ.Σ.Ο. προκύπτει ότι στην περιοχή αρμοδιότητας Διεύθυνσης Δασών Λάρισας δραστηριοποιούνται σήμερα εννέα ΔΑ.Σ.Ε. με 198 δασεργάτες μέλη αυτών.

Σύμφωνα με τις παρακάτω διατάξεις της δασικής νομοθεσίας οι ΔΑ.Σ.Ε. δύνανται:

α. Με το άρθρο 137 του Δασικού Κώδικα να αναλαμβάνουν, άνευ δημοπρασίας, την απόληψη δασικών προϊόντων από τα δημόσια δάση που εκμεταλλεύονται απ' ευθείας από το Κράτος με αυτεπιστασία.

β. Με το άρθρο 134 του Δ.Κ. να μισθώνουν για ένα έτος, άνευ δημοπρασίας, το λήμμα δημοσίων δασών καταβάλλοντας μίσθωμα.

γ. Με το άρθρο 136Α του Δ.Κ. και το ΠΔ 126/86 να τους παραχωρείται, άνευ δημοπρασίας, η εκμετάλλευση δημοσίων δασών. Ακόμη δύνανται να τους ανατίθενται οι εργασίες συντήρησης και βελτίωσης δημοσίου δάσους. Ως εργασίες συντήρησης και βελτίωσης του δάσους, νοούνται οι κάθε μορφής, είδους και μεγέθους δασοτεχνικές επεμβάσεις που μπορούν να γίνουν με βάση τη δασοπονική επιστήμη και τεχνική στο δάσος, το τμήμα, την συστάδα ή και μέρος αυτών και θα συντελέσουν αποτελεσματικά στη διατήρηση, ανάπτυξη και βελτίωση (ποσοτική και ποιοτική) του δάσους και των ωφελειών που προέρχονται απ' αυτό, όπως είναι η κλάδευση δασικών δένδρων, ο καθαρισμός του υπορόφου των δασών, η περιποίηση και καλλιέργεια των πυκνοφυτειών και νεοφυτειών, οι αραιώσεις και καλλιέργεια των πυκνοφυτειών και νεοφυτειών, οι αραιώσεις κορμιδίων, η απομάκρυνση προσβληθέντων από ασθένεια δένδρων κ.λ.π.

δ. Στους ΔΑ.Σ.Ε. μπορεί ακόμη να ανατίθενται υλοτομικές εργασίες για την απόληψη δασικών προϊόντων από δάση των οποίων η διαχείριση ανήκει στο δημόσιο, ως έκτακτη κάρπωση, εξ αιτίας χιονοριπιών, χιονοθλασιών, πυρκαγιών κλπ.

Σε ότι αφορά τα μη δημόσια δάση:

α. Η διαχείριση και εκμετάλλευση των δημοτικών δασών ενεργείται από τα οικεία Δημοτικά Συμβούλια, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 147 «Διαχείρισις δασών δήμων και κοινοτήτων» του Ν.Δ. 86/1969 «Δασικός Κώδιξ» (Α'7) και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 197 «Εκμετάλλευση δημοτικών και κοινοτικών δασών» του ν. 3643/2006 (114 Α'), όπως ισχύει. Ειδικότερα στην παράγραφο 2 του άρθρου 197 ν. 3643/2006, όπως αυτή αντικαταστάθηκε από την παρ. 3 του άρθρου 130 του ν. 4685/20 (Α' 92) προβλέπεται ότι: «2. Οι Δήμοι που έχουν στην ιδιοκτησία τους δάση μπορούν, με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, να εκμισθώνουν απευθείας και χωρίς δημοπρασία για χρονικό διάστημα έως τριών (3) ετών την εκμετάλλευση του δάσους σε δασικούς συνεταιρισμούς εργασίας, των οποίων τα δύο τρίτα (2/3) των μελών είναι δημότες ή κάτοικοι του δήμου και τα λοιπά μέλη κάτοικοι της οικείας περιφερειακής ενότητας.»

β. Για τα ιδιόκτητα, συνιδιόκτητα, κλπ μη δημόσια δάση τόσο η ανάθεση των υλοτομικών εργασιών, όσο και η διάθεση των προϊόντων διενεργείται με ευθύνη του κατόχου τους και για λογαριασμό του, σύμφωνα με την κατά περίπτωση σχετική ισχύουσα νομοθεσία. Το Κράτος έχει μόνο την δασοπολιτική επιτήρηση επί των μη δημοσίων δασών.

Γ. Εν κατακλείδι και μετά τα ως άνω εκτεθέντα:

1. Η προσαρμογή των πρώην Αγροτικών Δασικών Συνεταιρισμών (ΑΔΣ) στις διατάξεις του ν. 4423/2016, αποτέλεσε υποχρέωσή τους, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 47 αυτού, εφόσον επιθυμούσαν να συνεχίζουν να δραστηριοποιούνται σε δασικές εργασίες. Η προθεσμία προσαρμογής έληξε οριστικά στις 30 Ιουνίου 2020, σύμφωνα με το ανωτέρω 7. σχετικό. Στο εξής μπορεί μόνο να συστήνονται νέοι ΔΑ.Σ.Ε. κατά τις διατάξεις του ν. 4423/2016.

Οι υφιστάμενοι κατά την έναρξη ισχύος του ν. 4423/2016 δασικοί συνεταιρισμοί (πρώην ΑΔΣ), οι οποίοι δεν μερίμνησαν για την προσαρμογή τους στις διατάξεις αυτού, σύμφωνα με το άρθρο 47, είτε λύονται αυτοδίκαια, είτε λύονται με απόφαση του αρμόδιου δικαστηρίου, μετά από αίτηση παντός έχοντος έννομο συμφέρον.

2. Η ιδιότητα Δασεργάτη είναι η απαραίτητη προϋπόθεση για να γίνει κάποιος μέλος σε ΔΑ.Σ.Ε. και όχι γενικά για να δραστηριοποιείται σε δασικές εργασίες. Με το ν. 4423/2016 δηλαδή δεν ρυθμίζεται το επάγγελμα του δασεργάτη, αλλά μόνο οι προϋποθέσεις συμμετοχής του σε ΔΑ.Σ.Ε., ο οποίος Δασικός Συνεταιρισμός αναλαμβάνει δασικές εργασίες.

Οι υφιστάμενοι δασεργάτες, οι οποίοι δεν επιθυμούν να γίνουν μέλη σε ΔΑ.Σ.Ε., μπορούν, εφόσον το επιθυμούν, να συνεχίζουν να απασχολούνται σε υλοτομικές εργασίες σε αγροκτήματα και ιδιωτικά δάση ως ελεύθεροι δασεργάτες. Δεν απαιτείται, μέχρι στιγμής, καμία ενέργεια προσαρμογής στις διατάξεις του ν. 4423/2016 από αυτούς.

Περαιτέρω, στον **ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ (ΕΕ) αριθ. 995/2010 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 20ής Οκτωβρίου 2010 για τη θέσπιση των υποχρεώσεων των φορέων εκμετάλλευσης που διαθέτουν ξυλεία και προϊόντα ξυλείας στην αγορά**, αναφέρεται ότι :

Άρθρο 2

Ορισμοί

β) ως «διάθεση στην αγορά» νοείται η για πρώτη φορά προμήθεια, με οποιαδήποτε μέσα και ανεξαρτήτως της τεχνικής πώλησης, ξυλείας ή προϊόντων ξυλείας στην εσωτερική αγορά προς διανομή ή χρήση στο πλαίσιο εμπορικής δραστηριότητας, είτε αυτή πραγματοποιείται επί πληρωμή είτε δωρεάν. Περιλαμβάνει επίσης την προμήθεια με μέσο επικοινωνίας εξ αποστάσεως, όπως ορίζεται στην οδηγία 97/7/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 1997, για την προστασία των καταναλωτών κατά τις εξ αποστάσεως συμβάσεις (3). Η διάθεση στην εσωτερική αγορά, προϊόντων ξυλείας προερχόμενων από ξυλεία ή προϊόντα ξυλείας που διατίθενται ήδη στην αγορά δεν συνιστά «διάθεση στην αγορά»·

γ) ως «**φορέας εκμετάλλευσης**» νοείται κάθε **φυσικό ή νομικό πρόσωπο που διαθέτει στην αγορά ξυλεία ή προϊόντα ξυλείας.**

Συνεπώς, ένας ελεύθερος δασεργάτης, εφόσον πληροί τις προϋποθέσεις, μπορεί να αποτελέσει «φορέα εκμετάλλευσης» κατά την έννοια του παραπάνω κανονισμού.

Τέλος είμαστε στην διάθεση σας για κάθε περαιτέρω πληροφορία ή διευκρίνιση απαιτηθεί.

Ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης

Παναγιώτης Δρούγας

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Αναπληρωτή Προϊστάμενο της Γενικής Δνσης Δασών και Δ.Π.
2. . Διεύθυνση Προγραμματισμού και Δασικής Πολιτικής
Τμήμα Ελέγχου της Εμπορίας και Διακίνησης Άγριας Ζωής και ειδών CITES
2. Διεύθυνση Διαχείρισης Δασών
-Τμήμα Διαχείρισης Μη Δημοσίων Δασών